

Kinnitatud Mittetulundusühing Vivere kool 28. märts 2025. a otsusega
erakooliseaduse § 11 lõike 2 alusel. Jõustub 01.09.2025.a.

VIVERE KOOLI

gümnaasiumi õppekava

GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

<u>ÜLDSÄTTED</u>	<u>4</u>
<u>1.1. Väärtused</u>	<u>4</u>
<u>1.2. Gümnaasiumi eripära</u>	<u>4</u>
<u>1.3. Kooli tegevuspõhimõtted</u>	<u>5</u>
<u>2. ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID</u>	<u>6</u>
<u>2.1. Eesmärgid</u>	<u>6</u>
<u>3. ÕPINGUTE ALUSTAMISE TINGIMUSED</u>	<u>6</u>
<u>4. ÕPPEKORRALDUS</u>	<u>8</u>
<u>4.1. Gümnaasiumi õppeainete loetelu, maht ja tunnijaotusplaan</u>	<u>8</u>
<u>4.2. Gümnaasiumi valikkursuste kirjeldused.</u>	<u>12</u>
<u>“Matemaatika”</u>	<u>13</u>
<u>“Informaatika”</u>	<u>14</u>
<u>4.3. Õppesuunad</u>	<u>14</u>
<u>4.4. Õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted</u>	<u>14</u>
<u>4.5. Valikkursuste valimise põhimõtted ja õpperühmade moodustamine</u>	<u>15</u>
<u>4.6. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus gümnaasiumis</u>	<u>15</u>
<u>4.7. Üldpädevuste kujundamise ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted, õppeainete- ja ainevaldkondade vahelise lõimingu põhimõtted.</u>	<u>16</u>
<u>4.8. Ainevaldkondadevaheline lõiming, õppeainete vahelise lõimingu põhimõtted</u>	<u>17</u>
<u>4.9. Erinevate õppekeelte kasutamine</u>	<u>17</u>
<u>4.10. Õppeainete valiku võimalused ja tingimused</u>	<u>18</u>
<u>4.11. Ülemineku tingimused kitsalt matemaatikalt laiale matemaatikale ja laia matemaatika järgi õpinud õpilastel kitsale matemaatikale</u>	<u>18</u>
<u>5. KOOLI ÕPPEKAVA VÄLISE ÕPPIMISE VÕI TEGEVUSE ARVESTAMINE KOOLIS ÕPETATAVA OSANA</u>	<u>19</u>
<u>6. PÄDEVUSTE KUJUNDAMISEKS JA ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED</u>	<u>20</u>
<u>Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused</u>	<u>21</u>
<u>7. LIIKLUSKASVATUSE TEEMAD</u>	<u>22</u>
<u>8. ÕPILASUURIMUSE VÕI PRAKTILISE TÖÖ KORRALDUS</u>	<u>22</u>
<u>9. HINDAMISE KORRALDUS</u>	<u>23</u>
<u>Hindamise eesmärk on:</u>	<u>23</u>
<u>Õpitulemuste hindamine:</u>	<u>24</u>
<u>9.1. Tulemuse hindamine hindega „nõrk“, kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine</u>	<u>24</u>
<u>9.2. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord</u>	<u>24</u>
<u>9.3. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord</u>	<u>25</u>
<u>9.4. Õpilasuurimuse ja praktilise töö hindamine</u>	<u>25</u>

<u>9.5. Kasutatav hindamissüsteem</u>	<u>25</u>
<u>9.5.1 Hindamine viiepallisüsteemis</u>	<u>26</u>
<u>9.5.2. Mitteeristav hindamise</u>	<u>26</u>
<u>9.6. Õpilase järgmise klassi üleviimise kord</u>	<u>27</u>
<u>10. GÜMNAASIUMI LÕPETAMINE</u>	<u>28</u>
<u>11. ÕPILASTE TÄIENDAV JUHENDAMINE</u>	<u>28</u>
<u>12. ÕPILASTE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORD</u>	<u>29</u>
<u>13. KARJÄÄRIÕPPE, SH KARJÄÄRIINFO JA -NÕUSTAMISE</u>	<u>30</u>
<u>14. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED</u>	<u>31</u>
<u>15. ÕPPEETAPPIDE (KLASS, KURSUS) JA GÜMNAASIUMIASTME LÕPETAMISE NÕUDED</u>	<u>31</u>
<u>16. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD</u>	<u>31</u>

ÜLDSÄTTED

Õppekava on õppetegevuse alusdokument. VIVERE KOOLI gümnaasiumi (edaspidi “Kool”) õppekava kehtestatakse “Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus” §17, ja “Gümnaasiumi riikliku õppekava” §19 ning „Erakooliseadus“ §11 alusel. Õppekava koosneb õppekava üldosast ja lisadest.

VIVERE KOOL kavandab ja viib läbi oma õppe- ja kasvatustegevust lähtudes kooli põhikirjast, õppekavast ja väärtustest ning järgib riiklikke suuniseid ja õigusakte.

Kooli õppekava aluseks olevad väärtused ja kooli eripära ning kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid;

1.1. Väärtused

VIVERE KOOLIS antav haridus toetab õpilase vaimset, füüsilist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Luuakse tingimused õpilaste võimete tasakaalustatud arenguks, eneseteostuseks ja integreerimiseks Eesti ühiskonda.

Kooli põhiväärtused on: koostöö, inimlikkus, loovus, rõõm, ettevõtlikkus, tervislik ja loodussäästev elustiil.

VIVERE KOOLI gümnaasiumiaste lähtub samadest väärtustest, kuid lisab rõhuasetuse iseseisvale mõtlemisele, vastutustundlikule enesejuhtimisele ning tulevikku suunatud valikute tegemisele. Gümnaasiumiastmes toetame noore kujunemist teadlikuks, enesekindlaks ja ühiskonda panustavaks inimeseks, kes oskab hinnata nii oma kultuuripärandit kui ka globaalse maailmaga kaasnevaid võimalusi ja väljakutseid.

1.2. Gümnaasiumi eripära

VIVERE KOOLI gümnaasiumis toetatakse samadele väärtustele ja põhimõtetele, mis on aluseks kogu kooli õppe- ja kasvatustööle, milleks on: töö põhinemine sotsiaalse kaasatuse põhimõttel, avatus ja kättesaadavus enamikule õpilastest, olenemata nende rassist, rahvusest, eripäradest või õpiraskustest. Kool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks. Kool toetab selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks ja rakendab kaasava hariduse põhimõtteid. Kõiki õpilasi õpetatakse nende erisust arvestades ja võrdsuse printsiibil.

Gümnaasiumiastmes jätkatakse õpilase igakülgse arengu toetamist, pakkudes senisest enam iseseisvust, valikuvõimalusi ja vastutust oma õpitee kujundamisel.

1.3. Kooli tegevuspõhimõtted

Oleme teadlikud oma mõjust

Iga õpetaja, õpilane ja koolitöötaja mõjutab keskkonda, milles tegutseb. Meie sõnad ja teod kujundavad kultuuri – nii koolis kui ka laiemalt ühiskonnas. Oleme teadlikud, et meie igapäevased valikud mõjutavad noorte enesekindlust, väärtushinnanguid ja maailma mõistmist. Meie vastutus ulatub klassiruumist kaugemale.

Me tegutseme koos ja inimesekeskselt

VIVERE KOOLI gümnaasiumiastmes usume, et parimad lahendused sünnivad koostöös. Hindame üksteise tugevusi ja oskame olla paindlikud, kui elu nõuab uusi lähenemisi. Me ei tee haridustööd üksi - jagame ideid, kuulame, arvestame. Üksteisega arvestamine ja koostöö ei ole lisaväärtus, vaid aluspõhimõte.

Me otsime lahendusi

Probleemid ja raskused ei ole mitte takistused, vaid võimalused õppimiseks. Kui miski ei toimi, selgitame välja, miks, ja liigume edasi. Keskendume sellele, mida muuta saame, ja näeme keerulistes olukordades kasvuvõimalusi. Julgustame üksteist abi küsima ning teeme seda ka ise.

Loome julgelt uut ja tähenduslikku

VIVERE KOOLI gümnaasiumiastme ei toetu ainult traditsioonidele - me kujundame ise tulevikku. Katsetame, mõtleme loovalt ja ei pelga vigu teha. Julgeme öelda, kui miski ei tööta, ja julgeme ka unistada suurelt. Meie koolielu ei pea olema tuim ega liialt tõsine – rõõm ja julgus käivad siin käsikäes.

Päris kool päris eluks

Loome keskkonna, kus õppimine on põnev ja autentne – seotud elu, küsimuste ja valikutega. Me ei õpeta koolis lihtsalt kooli pärast, vaid selleks, et noor inimene leiaks siit tähenduse, julguse ja suuna edasiseks teeks.

2. ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID

2.1. Eesmärgid

VIVERE KOOLIS omandatakse keskharidus õppijakeskses, hoolivas ja loovas keskkonnas, kus toetatakse iga õpilase individuaalset arengut ning innustatakse aktiivseks osalemiseks õppeprotsessis ja ühiskondlikus elus. Meie koolis kujunevad eneseteadlikud, ennastjuhtivad ja koostöövalmid õpilased, kes on valmis toime tulema kiiresti muutuvmas maailmas.

VIVERE KOOLI gümnaasiumiastme lõpetaja:

1. on juurdekasvuuskumusega ja otsib lahendusi;
2. oskab õppida, püstitada eesmärke ja on valmis pingutama nende saavutamise nimel;
3. omab teadmisi ja oskusi, mis võimaldavad jätkata haridusteed talle südamelähedases valdkonnas;
4. tuleb toime igapäevaelus vajalike praktiliste oskustega;
5. on sotsiaalselt vastutustundlik ning soovib panustada ühiskondlike väljakutsete lahendamisse;
6. juhhib teadlikult oma vaimset, sotsiaalset ja füüsilist heaolu;
7. usub oma mõjusse ja vastutab selle eest, on teadlik ja aktiivne kodanik;
8. väärtustab eesti keelt ja kultuuri ning suhtub lugupidavalt kultuurilisse mitmekesisusse.

3. ÕPINGUTE ALUSTAMISE TINGIMUSED

VIVERE KOOLIS põhihariduse omandanud õpilased ning teistest õppeasutustest tulijad peavad gümnaasiumisse astumiseks sooritama sisseastumiskatsed.

Sisseastumiskatsed koosnevad kolmest osast:

I. sisseastumisvestlusest õpilaskandidaadiga mille eesmärk on selgitada välja kandidaadi põhikoolis omandatud üldpädevused, tema huvid ja saavutused, motiveeritus pühenduda gümnaasiumiõpingutele, isiksuslikud omadused, enesehinnang, koostöövalmidus, väljendus- ja suhtlemisoskus eesti keeles;

II. Perevestlusest, mille käigus selgitatakse kooli ja pere ühised väärtused ning arutatakse koolikeskkonna sobivust õpilase arenguks.

III. Kirjalikust testist, mis koosneb ülesannetest eesti keele, matemaatika ja loogilise mõtlemise valdkonnast. Testi eesmärk on hinnata õpilaskandidaadi teadmiste ja oskuste taset, mis on vajalik gümnaasiumiõpingute edukaks alustamiseks.

Gümnaasiumi kooliastme õpilasteks võetakse kandidaadid, kes saavad vähemalt 60% võimalikust maksimaalsest tulemusest.

Sisseastumise üldtulemus kujuneb järgmiselt:

- sisseastumiskatsed annavad **50%** üldtulemusest;
- vestlus (sh isiksuslik sobivus, motivatsioon) annab **50%** üldtulemusest.

Täiendavalt arvestatakse õpilaskandidaadi sobivust kooli väärtuskeskkonda, lähtudes Vivere Kooli põhiväärtustest: koostöö, loovus, inimlikkus ja rõõm. Hindamisel peetakse oluliseks õpilase võimet osaleda koolielus aktiivse ja teadliku õppijana, kes soovib panustada kogukonda ja väärtustab elukestvat õpet.

4. ÕPPEKORRALDUS

4.1. Gümnaasiumi õppeainete loetelu, maht ja tunnijaotusplaan

Kooli õppekava kohaselt toimub osa õppetööst vene keeles, samas kui eesti keelt õpitakse teise keelena eesmärgiga saavutada gümnaasiumi lõpuks C1-tase. Õppe korraldamisel arvestatakse õpilaste keelelist tausta ning järjepidevalt toetatakse keeleoskuse arengut erinevates õppeainetes ja keelekeskkondades.

GRÕK lai MATEMAATIKA					
Ainevaldkond	Õppeaine	10.klass	11.klass	12.klass	Kokku
Loodusained	Bioloogia	1	2	1	4
	Füüsika	2	2	1	5
	Geograafia		1	2	3
	Keemia	2	1		3
Keel ja kirjandus	Eesti keel teise keelena	4	4	1	9
	Kirjandus	2	2	1	5
	Vene keel	2	2	2	6
Kehaline kasvatus	Kehaline kasvatus	2	2	1	5
Kunstiained	Kunst		1	1	2
	Muusika	1	1	1	3
Matemaatika	Lai matemaatika	5	5	4	14
Sotsiaalsained	Ajalugu	2	2	2	6
	Inimeseõpetus	1			1
	Ühiskonnaõpetus	1	1		2
Võõrkeeled	Inglise keel B2	2	2	1	5
Kokku GRÕK		27	28	18	73

VIVERE KOOLI GÜMNAASIUMI kohustuslikud kursused					
Keel ja kirjandus	Kõne ja väitlus	1			1
	Praktiline eesti keele grammatika I		1		1
	Praktiline eesti keele grammatika II			1	1
	Noored ja maailm			1	1
	Noored ja kultuur			1	1
	Noored ja digimaailm			1	1
Riigikaitse	Riigikaitse		1		1
Loodusained	Füüsika ja tehnika			1	1
	Geoinformaatika		1		1
	Loodusteaduste praktika	1			1
Kehaline kasvatus	Liikumine välistingimustes		1		1
	Jooga ja eneseteadlik liikumine		1		1

Uurimistöö alused	Uurimistöö alused	1			1
	Arvuti kasutamine uurimistöös	1			1
	Mängudisaini alused	1			1
	Enesekindel esinemine		1		1
Ettevõtlusõpetus ja projektijuhtimine	Ettevõtlusõpetus			1	1
	Projektijuhtimine			1	1
Võõrkeeled	Inglise keel B2	1	1		2
	Inglise keel rahvusvaheliseks suhtluseks			1	1
	Inglise keel akadeemiliseks õppeks			2	2
Kooli kohustuslikud kursused kokku:		6	7	10	23
Kokku GRÕK+ kooli kohustuslikud kursused		33	35	28	96

VALIKKURSUSED					
Kunstiained	Joonistamine – vorm ja varjund		1		1
	Maalimise alused – värv ja kompositsioon		1		1
	Kompositsioon ja trükitehnikad		1		1
	Savi kui peegel		1		1
	Fotograafia põhialused		1		1
Sotsiaalsained	Tallinna süda läbi sajandite		1		1
	Rahatarkuse ABC		1		1
	Start karjäärriks			1	1
Informaatika	Programmeerimine		1		1
	Muutustemängud		1		1
Matemaatika	Matemaatika digivahenditega	1			1
Loodusained	Teadus köögis	1			1
	Sissejuhatus kosmoloogiasse			1	1
Võõrkeeled	Prantsuse keel B1	3	3	3	9
Kokku GRÕK + kooli kohustuslikud kursused + 3 valikkursust õppekava täitmiseks		34	36	29	99

Kokku kursuseid eesti keeles (k.a valikkursused eesti keeles) 69
69,70%

Kokku kursuseid eesti keeles (valikkursused muus keeles) 66
66,67%

GRÕK kitsas MATEMAATIKA					
Ainevaldkond	Õppeaine	10.klass	11.klass	12.klass	Kokku
Loodusained	Bioloogia	1	2	1	4
	Füüsika	2	2	1	5
	Geograafia		1	2	3
	Keemia	2	1		3
Keel ja kirjandus	Eesti keel teise keelena	4	4	1	9
	Kirjandus	2	2	1	5
	Vene keel	2	2	2	6
Kehaline kasvatus	Kehaline kasvatus	2	2	1	5
Kunstiained	Kunst		1	1	2
	Muusika	1	1	1	3
Matemaatika	Kitsas matemaatika	3	3	2	8
Sotsiaalsained	Ajalugu	2	2	2	6
	Inimeseõpetus	1			1
	Ühiskonnaõpetus	1	1		2
Võõrkeeled	Inglise keel B2	2	2	1	5
Kokku GRÕK		25	26	16	67

VIVERE KOOLI GÜMNAASIUMI kohustuslikud kursused					
Keel ja kirjandus	Kõne ja väitlus	1			1
	Praktiline eesti keele grammatika I		1		1
	Praktiline eesti keele grammatika II			1	1
	Noored ja maailm			1	1
	Noored ja kultuur			1	1
	Noored ja digimaailm			1	1
Riigikaitse	Riigikaitse		1		1
Loodusained	Füüsika ja tehnika			1	1
	Geoinformaatika		1		1
	Loodusteaduste praktika	1			1
Kehaline kasvatus	Liikumine välistingimustes	1			1
	Jooga ja eneseteadlik liikumine		1		1
Uurimistöö alused	Uurimistöö alused	1			1
	Arvuti kasutamine uurimistöös	1			1

	Mängudisaini alused		1		1
	Enesekindel esinemine		1		1
Ettevõtlusõpetus ja projektijuhtimine	Ettevõtlusõpetus			1	1
	Projektijuhtimine			1	1
Võõrkeeled	Inglise keel B2	1	1		2
	Inglise keel rahvusvaheliseks suhtluseks			1	1
	Inglise keel akadeemiliseks õppeks			2	2
Kooli kohustuslikud kursused kokku:		6	7	10	23
Kokku GRÕK+ kooli kohustuslikud kursused		31	33	26	90

VALIKKURSUSED					
Kunstiained	Joonistamine – vorm ja varjund		1		1
	Maalimise alused – värv ja kompositsioon		1		1
	Kompositsioon ja trükitehnikad		1		1
	Savi kui peegel		1		1
	Fotograafia põhialused		1		1
Sotsiaaalained	Tallinna süda läbi sajandite		1		1
	Rahatarkuse ABC		1		1
	Start karjääriks			1	1
Informaatika	Programmeerimine		1		1
	Muutustemängud		1		1
Matemaatika	Matemaatika digivahenditega	1			1
Loodusained	Teadus köögis	1			1
	Sissejuhatus kosmoloogiasse			1	1
Võõrkeeled	Prantsuse keel B1	3	3	3	9
Kokku GRÕK + kooli kohustuslikud kursused + 9 valikkursust õppekava täitmiseks		34	36	29	99

Kokku kursuseid eesti keeles (kõik 9 valikkursust eesti keeles) **69**
69,70%

Kokku kursuseid eesti keeles (6 valikkursust eesti keeles + 3 valikkursust muus keeles) **66**
66,67%

- märgitakse ainet, mida õpetatakse eesti keeles

4.2. Gümnaasiumi valikkursuste kirjeldused.

Gümnaasiumi riikliku õppekava kohustuslikele kursustele on kooli poolt ettenähtud

lisakursused:

Ainevaldkond "Keel ja kirjandus" (Lisa 1)

1. Kõne ja väitlus
2. Praktiline eesti keele grammatika I
3. Praktiline eesti keele grammatika II
4. Noored ja maailm
5. Noored ja kultuur
6. Noored ja digimaailm

Ainevaldkond "Kehaline kasvatus" (Lisa 2)

1. Liikumine välistingimustes
2. Jooga ja eneseteadlik liikumine

Ainevaldkond "Loodusained" (Lisa 4)

1. Füüsika ja tehnika
2. Geoinformaatika
3. Loodusteaduste praktika

Ainevaldkond "Võõrkeeled" (Lisa 7)

1. Inglise keel B2 (I)
2. Inglise keel B2 (II)
3. Inglise keel rahvusvaheliseks suhtluseks
4. Inglise keel akadeemiliseks õppeks (I)
5. Inglise keel akadeemiliseks õppeks (II)

Riigikaitse (Lisa 8)

1. Riigikaitse

Uurimistöö alused (Lisa 9)

1. Uurimistöö alused
2. Arvuti kasutamine uurimistöös
3. Mängudisaini alused

Ettevõtlusõpetus ja projektijuhtimine (Lisa 10)

1. Ettevõtlusõpetus
2. Projektijuhtimine

Lisas 11 on esitatud kõik valikkursused, nimelt:

“Kunstiained”

1. Joonistamine – vorm ja varjund
2. Maalimise alused – värv ja kompositsioon
3. Kompositsioon ja trükitehnikad
4. Savi kui peegel
5. Fotograafia põhialused

“Sotsiaalained”

1. Tallinna süda läbi sajandite
2. Rahatarkuse ABC
3. Start karjääriks

“Loodusained”

1. Teadus köögis
2. Sissejuhatus kosmoloogiasse

“Matemaatika”

1. Matemaatika digivahenditega

“Informaatika”

1. Programmeerimine

“Võõrkeeled”

1. Prantsuse keel B1

“Uurimistöö”

1. Muutustemängud

4.3. Õppesuunad

Vivere kooli gümnaasiumi astmes puuduvad kindlad õppesuunad; õpilane saab valikmooduleid ja -kursusi kombineerides kujundada oma soovide, huvide ja tugevustest lähtuva õpitee.

4.4. Õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted

Nominaalne õppeaeg gümnaasiumis on kolm aastat.

Vivere kooli gümnaasiumis on 99 kursust statsionaarses õppes.

Vivere kooli gümnaasiumiastmes on iga kursus mahuga 35 akadeemilist tundi, kusjuures üks õppetund kestab 45 minutit.

Õppeaasta kestab 35 nädalat, kokku 175 õppepäeva. Õppeaasta kestab 1. septembrist kuni 31. augustini ning koolivaheajad järgivad üldjuhul Haridus- ja Teadusministeeriumi kehtestatud ajakava; vajadusel saab neid muuta hoolekogu nõusolekul.

Õppeaasta on jagatud kolmeks trimestriks, millest igaüks kestab 11 nädalat. Iga trimestri lõpus toimub vahepealnenädal, mille jooksul viiakse läbi arvestusi, õppekäike, konsultatsioone ning muid õppetegevusi.

Vahenädal on iga trimestri viimane nädal, mille jooksul võivad toimuda arvestused, õppekäigud, projektitööd, konsultatsioonid või muud õppetegevused. Vahenädala tunniplaan võib erineda tavapärasest – see võib põhineda tavalistel tundidel, ainete kaupa valitud tundidel või eraldi koostatud ajakaval, sõltuvalt vajadusest.

Päevas on õpilasel vastavalt tunniplaanile 7–8 õppetundi. Mõned valikained võivad toimuda ka väljaspool kooli tavapärast päevakava.

4.5. Valikkursuste valimise põhimõtted ja õpperühmade moodustamine

Õpilasel, kes õpib eesti keelt teise keelena vastavalt õppekavale, on kohustus läbida üks võõrkeel. B2-keeleoskustaseme keelena õpetatakse inglise keelt.

Kool pakub õpilastele valikuvõimalusi peamiselt oma valikkursuste kaudu. Lisaks saavad õpilased valida kursusi valikainete nimekirjast, mis on esitatud tunnijaotusplaanis. Valikaine grupp avatakse, kui vähemalt 10 õpilast on registreerunud.

Kui õpilane on valinud kitsa matemaatika õppekava, peab ta läbima vähemalt kuus valikkursust eesti keeles.

4.6. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus gümnaasiumis

Gümnaasiumiastmes lähtume samadest kaasava hariduse põhimõtetest kui põhikoolis, kuid rõhuasetus on veelgi enam teadlikumal enesejuhtimisel, valikute tegemisel ja isikliku arengu toetamisel. Gümnaasiumis on oluline, et iga noor inimene saaks oma õpiteed kujundada lähtuvalt oma huvidest, võimetest ja eesmärkidest. Õppetööd ja tuge kavandades arvestatakse õpilase individuaalsust ning vajaduse korral rakendatakse paindlikke õppevorme, individuaalset õppekava või kombineeritud õppimist.

Gümnaasiumiõpilastele on kättesaadavad kõik tugispetsialistide teenused: logopeed, eripedagoog, psühholoog ja sotsiaalpedagoog. Õpilaste arengut jälgitakse koostöös aineõpetajate, tugispetsialistide ja seaduslike esindajatega. Õpilase vajadusest lähtuvalt pakutakse nõustamist, õpiabi, erialast juhendamist ning toetust nii akadeemiliste kui ka sotsiaal-emotsionaalsete väljakutsete korral.

HEV-koordinaator korraldab ja juhib kogu tuge puuduvat tööd ka gümnaasiumiastmes ning tagab, et tugimeetmed on õigeaegsed, süsteemsed ja tõhusad. Individuaalse õppekava koostamine ja rakendamine toimub tihedas koostöös õpetajate, tugispetsialistide ja õpilase endaga. Andekatele õpilastele võimaldatakse samuti erilahendusi, et toetada nende süvendatud õppe- ja arenguvajadusi.

Gümnaasiumis peetakse oluliseks ka sotsiaalset ja emotsionaalset toimetulekut - õpilasi suunatakse iseseisvusele, kuid samal ajal tagatakse neile turvaline keskkond, kus nad saavad vajalikku tuge oma õppimise ja enesearengu teekonnal.

4.7. Üldpädevuste kujundamise ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted, õppeainete- ja ainevaldkondade vahelise lõimingu põhimõtted.

Vivere kooli gümnaasiumiastmes lähtutakse üldpädevuste kujundamisel terviklikust õpikäsitusest ning õppija individuaalsest arengust. Üldpädevused (õpipädevus, suhtluspädevus, enesemääratluspädevus, digipädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus,

ettevõtlikkuspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus, matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus) kujundatakse kõigis õppeainetes, valikainetes ning läbi kooliülese tegevuse.

Õppekava läbivate teemade käsitlemine toimub nii ainete sees kui ka aineteüleselt, projektipõhise ja probleemõppe kaudu. Läbivad teemad – elukestev õpe ja karjääri planeerimine, keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, teabekeskond ja meediakasutus, tehnoloogia ja innovatsioon, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus – lõimitakse teadlikult kursuste sisusse ja õpilaste igapäevategevusse.

Läbivate teemade käsitlemine toetab aineülest lõimimist ja aktiivset õppimist, pakkudes võimalusi seostada teoreetilisi teadmisi praktiliste olukordadega. Gümnaasiumis käsitletakse läbivaid teemasid süsteemselt ja järjepidevalt, lähtudes kooli väärtustest ning õpilaste arenguvajadustest.

Vivere Koolis käsitletakse gümnaasiumiastmes järgmisi läbivaid teemasid:

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine – käsitletakse eneseanalüüsi, õpiteede kavandamise ja karjäärivalikute teemade kaudu nii ainetundides kui loov- ja uurimistöös.

Keskkond ja jätkusuutlik areng – käsitletakse keskkonnaprobleemide analüüsi ja vastutustundliku käitumise arendamise kaudu aineõppes, projektides ja koolielus laiemalt.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – käsitletakse noorte rolli ühiskonnas, otsustusprotsessides osalemise ning ettevõtliku mõtteviisi kaudu valikainetes, projektides ja õpilasalgatustes.

Kultuuriline identiteet – käsitletakse kultuuripärandi, väärtuste ja kultuuridevahelise suhtluse kaudu erinevates ainetes ja rahvusvahelistes tegevustes.

Teabekeskond ja meediakasutus – käsitletakse infootsingu, meediakirjaoskuse ja digihügieeni teemade kaudu erinevates õppeainetes ja digipädevuste arendamisel.

Tehnoloogia ja innovatsioon – käsitletakse uute tehnoloogiate kasutamise, probleemilahenduse ja loovuse kaudu õppeainetes, loovtöös ja praktilistes projektides.

Tervis ja ohutus – käsitletakse vaimse ja füüsilise tervise, turvalisuse ja heaoluga seotud teemasid koolikultuuri, ainetundide ja klassivälise tegevuse kaudu.

Väärtused ja kõlblus – käsitletakse eetiliste valikute, sotsiaalsete normide ja hooliva suhtumise kaudu aineõppes, aruteludes ja igapäevases koolielus.

Läbivate teemade käsitlemine toimub järgmistes õppekontekstides:

1. Õpikeskkonna kujundamises – läbivate teemade eesmärgid ja sisu arvestatakse kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kujundamisel;
2. Aineõppes – teemad lõimitakse õppeainete sisu ja eesmärkidega, rakendades probleemi- ja projektõpet, interdistsiplinaarseid ülesandeid ning diskussioone;
3. Valikainetes – läbivaid teemasid käsitletakse süvendatult vastavalt valikainete sisule ja õpilaste huvidele;
4. Uurimistöös või praktilises töös – õpilased saavad siduda läbivad teemad oma loov- või uurimistööga, käsitledes neid aktuaalsete ühiskondlike küsimuste valguses;

5. Tunnivälises tegevuses – teemade käsitlemine leiab aset huviringides, koostööprojektides, sotsiaalsetes algatustes ja rahvusvahelistes programmides.

4.8. Ainevaldkondadevaheline lõiming, õppeainete vahelise lõimingu põhimõtted

Ainevaldkondadevaheline lõiming ja õppeainetevahelised põhimõtted toetavad teadmiste ja oskuste seostatust ning süvendavad arusaamist eluvaldkondade omavahelistest seostest. Õppeprotsessis on väga oluline ainetevaheline seotus ja õpitu seotus igapäevaeluga, mille kaudu kujuneb õpilasel terviklik arusaam õppesisust ja maailmast. Õpilane mõistab, et ükski valdkond ei saa eksisteerida teiseta, ning suudab mõelda valdkonnaüleselt. Lõiming realiseerub uurimis- ja praktiliste tööde, projektide, ühiste koolisündmuste, õppereiside ja valikainete kaudu. 10. klassis õpetatakse kultuuri- ja sotsiaalseid (kirjandus, ajalugu, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus) ajajoone põhiselt, mis aitab õpilasel luua ja mõista ainetevahelisi seoseid. Samuti õpetatakse loodusvaldkonna aineid kolme aasta jooksul omavahel seotuna, et sarnaseid või seotud teemasid käsitletaks loogilises järjestuses ning kujuneks tervikpilt. Lõimingu toetamiseks tehakse õpetajate vahel koostööd, toimuvad regulaarseid arutelud ainetevaheliste seoste ja lõimumiskohtade üle, kaasatakse erialaspetsialiste ja külalisi tundidesse ning korraldatakse ülekoolilisi loenguid ja sündmusi. Täiendavalt toetavad lõimingu põhimõtteid osalemine rahvusvahelistes ja kogukonnaprojektides, kogukonnapraktika ning õpilasuurimuste ja praktiliste tööde koostamine. Ainevaldkondadevaheline ja õppeainetevaheline lõiming on täpsustatud ja kirjeldatud iga õppeaine ainekavas.

4.9. Erinevate õppekeelte kasutamine

Vivere kooli gümnaasiumiastmes toimub õppetöö nii eesti kui ka vene keeles. Vene keelt õpitakse emakeelena ning eesti keelt teise keelena, eesmärgiga saavutada gümnaasiumi lõpuks eesti keele keeleoskuse C1-tasemel.

Inglise keelt õpitakse kohustusliku gümnaasiumi riikliku õppekava ainenähtena B2-tasemel.

Eesti kirjandust, ajalugu, ühiskonnaõpetust, muusikat, geograafiat, inimeseõpetust ja riigikaitset õpetatakse eesti keeles. Vene keele õpetus toimub vene keeles. Kõiki teisi õppeaineid on võimalik õpetada kas eesti või vene keeles – vastava valiku teeb kooli juhtkond igaks õppeaastaks, kooskõlastades selle õppenõukogu, hoolekogu ja õpilasesindusega.

Gümnaasiumiastmes toimub vähemalt 60% õppetööst eesti keeles, arvestades kõiki kursusi k.a valikkursusi. Gümnaasium pakub lisaks kohustuslikele võõrkeeltele valikainete raames ka prantsuse keele kursusi, mille eesmärk on viia õppijad B1-tasemele vastavalt Euroopa keeleõppe raamdokumendile.

4.10. Õppeainete valiku võimalused ja tingimused

Iga õpilane peab gümnaasiumi lõpetamiseks läbima kokku vähemalt 99 kursust.

Kursuste jaotus kolme aasta lõikes on esitatud [Tabelis 1](#), eeldades, et õpilane läbib laia matemaatika kursuse (14 kursust). Õpilased, kes valivad kitsa matemaatika kursuse (8 kursust), peavad lisaks läbima 9 valikkursust, et saavutada gümnaasiumi lõpetamiseks nõutav 99 kursuse maht.

4.11. Ülemineku tingimused kitsalt matemaatikalt laiale matemaatikale ja laia matemaatika järgi õpinud õpilastel kitsale matemaatikale

Gümnaasiumisse astudes valib õpilane kitsa või laia matemaatika õppesuuna. Valikut saab muuta üks kord kogu gümnaasiumiõpingute jooksul.

Kitsa matemaatika raames õppinud õpilasel on soovi korral võimalik esimese kursuse (10. klassi I trimester) jooksul üle minna laiale matemaatikale. Laia matemaatika õppesuuna valinud õpilasel on soovi korral võimalik 10. klassi viienda kursuse lõpus (õppeaasta lõpus) üle minna kitsale matemaatikale.

Valiku muutmiseks esitab õpilane põhjendatud taotluse kooli direktorile. Otsus valiku muutmise kohta tehakse hiljemalt selle trimestri lõpuks, mille jooksul taotlus esitati. Õpilane vastutab selle eest, et valiku muutmisel omandab ta uues grupis iseseisvalt varasemalt läbitud teemad. Vajadusel pakub kool selleks täiendavat tuge.

5. KOOLI ÕPPEKAVA VÄLISE ÕPPIMISE VÕI TEGEVUSE ARVESTAMINE KOOLIS ÕPETATAVA OSANA

5.1. Põhimõte

Kooli õppekavavälise õppimise või tegevuse arvestamisel lähtutakse õpitu sisust ja saavutatud õpitulemustest, sõltumata õppimise kohast või juhendajast.

Gümnaasiumis on õppesüsteem kursuste meetodil ning suurem vastutus õpitu ees on õpilasel. Lisaks kohustuslikele kursustele gümnaasiumis tuleb läbida 6-9 valikkursust. Õpilasel on võimalus siduda oma huvitegevus ja õppetöö. Lisaks koolis pakutud valikkursustele on võimalik valida kursusi ka väljaspool kooli.

5.2. Õpitulemuste tõendamine

Õpilane peab esitama tõendid õppekavavälise õppimise või tegevuse kohta, mis näitavad vastavate õpitulemuste saavutamist. Koolil on õigus nõuda lisamaterjale, kui esitatud tõendid ei ole piisavad.

5.3. Arvestamise tingimused

Arvestatakse ainult gümnaasiumitasemel või kõrgemal omandatud õpitulemusi, mis vastavad kooli õppekava nõuetele.

5.4. Protsess

Õppekavavälise õppimise või tegevuse arvestamise protsess hõlmab järgmisi etappe:

1. **Nõustamine** – Õpilasele ja tema vanemale antakse juhised taotluse esitamiseks ja vajalike tõendusmaterjalide vormistamiseks.
2. **Taotluse esitamine** – Õpilane esitab direktorile kirjaliku taotluse koos tõendusmaterjalidega.
3. **Hindamine** – Direktor moodustab hindamiskomisjoni, kuhu kuulub vähemalt kaks õpetajat, kes hindavad esitatud materjalide põhjal õpitulemuste vastavust õppekava nõuetele.
4. **Otsus** – Direktor teeb otsuse taotluse rahuldamise või tagasilükkamise kohta, lähtudes hindamiskomisjoni arvamusest.

5.5. Võimalikud keeldumise põhjused

Taotluse rahuldamisest võib keelduda järgmistel põhjustel:

1. **Aegumine** – Õppimine toimus enam kui kolm aastat tagasi või õpitulemused on ajas aegunud (nt infotehnoloogia valdkonnas).

2. **Õppetaseme mittevastavus** – Õpingud on sooritatud madalamal tasemel kui gümnaasium.
3. **Topeltarvestuse vältimine** – Sama õpitulemust ei arvestata korduvalt erinevate õpingute raames.

5.6. Erandid

Õppekavaväliseid õpinguid või tegevusi ei arvestata kooli lõpetamisega seotud nõuete täitmisel, nagu koolieksamid, õpilasuurimused, praktilised tööd või loovtööd.

6. PÄDEVUSTE KUJUNDAMISEKS JA ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED

Gümnaasium toetab üldpädevuste kujunemist ja mitmekesist õppekeskkonda läbi erinevate õppe- ja kasvatustegevuste, mis on koondatud kooli üldtööplaani. Tegevuste kavandamine toimub direktori eestvedamisel koostöös kogu koolimeeskonnaga.

Ülekoolilised õppekava rakendamist toetavad tegevused:

1. õppekäigud ja ekskursioonid, mis toetavad ainevaldkonnaülestes pädevuste kujunemist;
2. õpilasuurimusi ja praktilisi töid tutvustavad üritused;
3. traditsioonilised ülekoolilised üritused, mis toimuvad igal õppeaastal;
4. kooli ja kalendritähtpäevaga seotud üritused (näiteks aktused, õpetajate päeva tähistamisega seotud üritused, jms);
5. heategevusüritused;
6. kontserdid ja teatrikülastused;
7. spordiüritused ja loodusmatkad.

Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

Õppekeskkonna mitmekesistamiseks rakendatakse aktiivõppe meetodeid, digivahendeid ja erinevaid õppimiskohti: klassiruumide kõrval ka labor, raamatukogu, loodus, muuseumid,

koostööpartnerid ning virtuaalne õpikeskkond. Õppetöö toimub vajadusel ka väljaspool koolimaja (nt praktikumid, ettevõtlusprojektid, kultuuriürituste külastused).

Õppimist toetav keskkond soodustab õpilaste iseseisvust, koostööd, loovust ja probleemide lahendamise oskust ning aitab noorel inimesel leida tähendusi ja seoseid oma arenguteel.

Õuesõpe ja kooliaia kasutamine. Vivere koolis on õuesõpe oluline osa õppe- ja kasvatustööst ka gümnaasiumiastmes. Koolil on oma kooliaed, kus õpilased saavad ise valida, milliseid taimi kasvatada, õppides läbi praktilise tegevuse loodusest, toidutootmisest ja vastutusest. Kooliaias asuvad putukate hotellid, mis toetavad elurikkuse mõistmist ja keskkonnateadlikkuse kujunemist.

Õpilaste eestvedamisel on koolis kasutusel ka kompostivad vihmaussid, kes aitavad biojäätmel ümber töödelda väärtuslikuks kompostiks. See projekt toetab õpilaste arusaamist ringmajandusest, ökoloogilisest jalajäljest ja säästvast eluviisist, võimaldades neil kogeda, kuidas väikestest igapäevastest valikutest võib kujuneda positiivne keskkonnamõju.

Lisaks on koolil mitmed õuesõppealad, mis võimaldavad korraldada tunde värskes õhus – näiteks arutelusid, loovtöid või vaatlusi – luues vaheldust tavapärasele klassiruumiõppele ning toetades aktiivset ja kogemuslikku õppimist.

Gümnaasiumiastmes kasutatakse aktiivselt linnakeskkonda ja loodust õppetegevuse toetamiseks. Õpilased osalevad õppekäikudel muuseumides, näitustel, teaduskeskustes ja loodusrajadel. Aineõpet lõimitakse ühiskonnas toimuvaga, võimaldades kogeda, mõtestada ja seostada õpitut päriseluga.

Reisiõpe ja välipraktikad. Gümnaasiumiõpilased osalevad Eestis toimuvates õppe- ja kultuurireisides, mis on lõimitud konkreetsete õppeainetega, nagu looduspraktika, ajalugu, ühiskonnaõpetus ja kultuurilugu. Reisiõpe võimaldab õppida autentsetes keskkondades, arendab sotsiaalseid oskusi, iseseisvust ning tugevdab suhteid õpetajate ja õpilaste vahel. Võimaluse korral osalevad õpilased ka välismaal toimuvatel õppereisidel ja rahvusvahelistes haridusprojektides, mis toetavad kultuuridevahelist suhtlust ja avardavad maailmapilti.

Kogemusõpe ja karjääriõpe. Gümnaasiumiõpilased osalevad töövarjupäevadel, külastavad kõrgkooli ja organisatsioone, osalevad töötubades ja seminarides. Kogemusõpe toetab karjääriteadlikkuse arengut ning võimaldab õppijal seostada oma huve, väärtusi ja oskusi ühiskonnas pakutavate võimalustega.

Rollimängud ja probleemõpe. Erinevates ainetundides ja valikkursustel kasutatakse rollimänge, simulatsioone ja debatte, mis toetavad kriitilise mõtlemise, koostöö ja argumenteerimise oskust. Õpilased saavad turvalises keskkonnas katsetada erinevaid rolle ja lahendada elulähedasi ülesandeid.

Virtuaalsed ja hübriidsed õppekeskkonnad. Kool arendab järjepidevalt digitaalseid ja hübriidõpet toetavaid keskkondi, mis soodustavad iseseisvat ja meeskondlikku õppimist. Kasutatakse erinevaid platvorme (nt Google Workspace, Padlet, Jamboard, LearningApps jt),

mis võimaldavad õpilastel õppida ajast ja kohast sõltumatult, toetades paindlikkust ja õppija isiklikku vastutust.

7. LIIKLUSKASVATUSE TEEMAD

Vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

1. ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
2. teadmised ja oskused, mis toetavad nende enda ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kooli rolliks on vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.

Liikluskasvatuse teemad

1. Jalakäija liiklusreeglid
2. Ohutu liikluskäitumine
3. Liikluses kehtivate normide järgimine ja kaasliiklejatega arvestamine
4. Liiklusreeglitest tulenevad õigused, kohustused ja vastutus

Eelnimetatud liikluskasvatuse teemasid käsitletakse integreerituna ainetundides ning detailsemalt tegevuste tasandil kavandatakse õpetajate poolt õpitegevust kavandades.

8. ÕPILASUURIMUSE VÕI PRAKTILISE TÖÖ KORRALDUS

Õpilasuurimuse protsessi koordineerib koolis direktor.

Uurimis- ja praktilise töö koostamise eesmärk on anda õpilasele kogemus akadeemilise või loova töö tegemisest ning kujundada oskusi, nagu kriitiline mõtlemine, infoanalüüs, probleemilahendus, ajaplaneerimine ja eneseväljendus.

Uurimistöö on teadusliku suunitlusega töö, mille koostamisel õpilane rakendab teaduskirjandusega töötamise oskusi, kogub ja analüüsib andmeid, teeb järeldusi ning vormistab akadeemilise teksti.

Praktiline töö on õpilase poolt loodud teos, projekt, tehnoloogiline lahendus, õppematerjal, õpilasfirma vms koos kirjaliku selgituse ja analüütilise kokkuvõttega. Praktiline töö sisaldab loovat, praktilist, teoreetilist ja analüütilist komponenti.

Gümnaasium võimaldab õpilasuurimusi ja praktilisi töid ette valmistada kõikides õppeainetes ja teemavaldkondades, lähtudes õpilase huvidest, tugevustest ja gümnaasiumi õppe-eesmärkidest. Töö võib olla interdistsiplinaarne ning seotud ka päriseluliste probleemide või loovate lahendustega.

Uurimis- ja praktiline töö sooritatakse üldjuhul gümnaasiumi teisel õppeaastal (11. klassis). Õpilane valib teema ja juhendaja ning esitab avalduse teema kinnitamiseks uurimis- ja praktilise töö koordinaatorile. Lisaks õpilasuurimuse juhendajale abistavad õpilast ka teised kooli töötajad. Näiteks teatud liiki sotsiaalteaduslike tööde puhul võib õpilasuurimus eeldada matemaatika õpetaja abi statistilise andmeanalüüsi läbiviimisel.

Õpilastel on lubatud kasutada ka kooliväliseid konsultante. Õpilasuurimust võib juhendada ka isik, kes ei ole kooli töötaja. Sel juhul määratakse õpilasele koolipoolne juhendaja, kes jälgib, et õpilane peaks kinni ajakavast ja järgiks töö ülesehitusele ja vormistamisele esitatud nõudeid.

Uurimis- ja praktilise tööna võib arvestada ka tööd, mis on valminud ja esitatud rahvusvahelise projekti, aineolümpiaadi, teadustööde konkursi, loovprogrammi, haridusfestivali või muu sarnase tegevuse raames, kui töö vastab gümnaasiumi õppekava eesmärkidele ja kvaliteedinõuetele. Sellisel juhul esitab õpilane vastava taotluse ning otsuse töö arvestamise kohta teeb direktor.

9. HINDAMISE KORRALDUS

Hindamine on õppeprotsessi loomulik osa, mille eesmärk on toetada ja suunata õppija arengut ning anda süsteemset tagasisidet nii õpilasele kui õpetajale. Vivere kooli gümnaasiumiastmes lähtub hindamine järgmistest põhimõtetest:

Hindamise eesmärk on:

1. toetada õpilase individuaalset arengut;
2. anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta;
3. innustada ja motiveerida õpilast sihipäraselt õppima;
4. kujundada ja toetada õpilase enesehinnangut ning aidata kaasa teadlike valikute tegemisele haridusteel;

5. suunata õpetajat planeerima ja kohandama õpet õpilase arenguvajadustest lähtudes;
6. olla aluseks otsustele seoses õpilase järgmise klassi üleviimise ja kooli lõpetamisega.

Õpitulemuste hindamine:

Iga hinnang, olenemata vormist (number või mitteeristav arvestus), sisaldab õpetaja poolt kirjalikku tagasisidet, mis aitab õpilasel mõista:

1. mis on hästi õnnestunud;
2. millised oskused või teadmised vajavad veel arendamist;
3. mida saab ja tuleb teha, et neid oskusi edasi arendada ja paremaid tulemusi saavutada.

Selline tagasisidestamine toetab õpilase eneserefleksiooni, soodustab teadlikku õppimist ja aitab seada isiklikke arengueesmärke.

9.1. Tulemuse hindamine hindegaga „nõrk“, kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk“.

9.2. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord

Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust, esitlust, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik“, „nõrk“ või „MA“ (mittearvestatud), on õpilasel õigus sooritada järelevastamine või järeltöö.

1. Järelevastamine ja järeltöö toimuvad õpilase ja õpetaja kokkuleppel määratud ajal ja kohas.
2. Kui kokkuleppele ei jõuta, võib õpilane esitada kirjaliku taotluse direktorile, kes lahendab olukorra hiljemalt viie tööpäeva jooksul.
3. Õpetaja tagab järelevastamise või järeltöö sooritamise võimaluse kogu kursuse jooksul, ning hindamisel ei tehta vahet, kas hinne saadi esimesel või teisel katsel.

4. Meetodi ja vormi valib õpetaja, lähtudes hinnatavatest õpitulemustest.
5. Kui järelvastamisel või järeltöö saadud hinne on varasemast parem, asendab see eelneva tulemuse.
6. Kool väärtustab ja toetab õpilase tahet õppida, eriti püüdu parandada seniseid tulemusi. Soovitav on parandada ka hinded „rahuldav“ (3) ja „hea“ (4), kui soovitakse saavutada kõrgem tase.

Järelvastamise või järeltöö hinne on lõplik, kuid selle saab vaidlustada vastavalt koolis kehtestatud hinde vaidlustamise korrale.

9.3. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

Esmased vaided hinnete ja hinnangute kohta lahendatakse aineõpetaja tasandil. Kui õpilane ja õpetaja ei jõua kokkuleppele hinde või hinnangu osas, peab õpilane esitama vaide direktorile hiljemalt 30 päeva jooksul pärast vaidlustatava otsuse tegemist või sellest teatamist. Direktor korraldab vaide menetluse ja teavitab õpilast otsuse tegemisest.

9.4. Õpilasuurimuse ja praktilise töö hindamine

Õpilasuurimuse ja praktilise töö hindamine toimub vastavalt kooli õppekavaga sätestatud hindamiskorrale ja kasutatakse viiepallisüsteemi. Koolis koostatakse õppeasutusesisene uurimistööde juhend, kus on fikseeritud uurimistöö struktuur, viitamise ja vormistamise nõuded ning esile toodud juhendaja ja retsensendi rollid ning hindamise põhimõtted. Hindamise korraldus on täpsemalt kirjeldatud juhistes, mis on koostatud õppeaine „Uurimistöö alused“ raames. Hindamise käigus viiakse läbi töö retsenseerimine ja kaitsmine, hinnatakse töö sisu, vormistust, esitlust ning õpilase panust töö ettevalmistamisse. Arvesse võetakse ka juhendaja hinnangut ning töö eesmärkide saavutamist. Mitterahuldava hinde korral on õpilasel õigus töö uuesti ette valmistada ja kaitsta.

9.5. Kasutatav hindamissüsteem

Gümnaasium rakendab hindamisel eristavat (viiepallisüsteem) ja mitteeristavat (arvestatud - mittearvestatud) hindamissüsteemi.

Õppekava kohustuslikke kursusi hinnatakse eristava hindamissüsteemi alusel.

Valikkursusi (sh kooli poolt ettenähtud lisakursused) hinnatakse mitteeristava hindamissüsteemi alusel, v.a õpilasuurimus ja praktiline töö, mida hinnatakse viiepallisüsteemi alusel vastavalt kooli hindamiskorrale.

9.5.1 Hindamine viiepallisüsteemis

Õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi hinnatakse valdavalt viiepallisüsteemis:

- 5 – väga hea:** õpilane on saavutanud kõik õpitulemused kõrgel tasemel;
- 4 – hea:** õpilane on saavutanud suure osa õpitulemustest, esineb üksikuid puudujääke;
- 3 – rahuldav:** õpilane on saavutanud vajalikud minimaalsed õpitulemused;
- 2 – puudulik:** õpilane on saavutanud õpitulemused osaliselt, olulised puudujäägid segavad edasijõudmist;
- 1 – nõrk:** õpilane ei ole saavutanud enamiku õpitulemustest, puudujäägid takistavad edasist õppimist.

9.5.2. Mitteeristav hindamise

Mitteeristava hindamise puhul kasutatakse sõnalisi hinnanguid:

„A“ – arvestatud,

„MA“ – mittearvestatud.

Õpilane saab „A“, kui ta:

1. osaleb õppetöös aktiivselt;
2. täidab kõik kohustuslikud ülesanded, mis on kursuse jooksul ette nähtud;
3. näitab, et on omandanud kursuse põhilised teadmised ja oskused (sh oskab rakendada neid praktilistes olukordades);
4. esitab tööd õigeaegselt või õpetajaga kokku lepitud ajal;
5. on vastutustundlik ja koostöövalmis.

Õpilane saab „MA“, kui:

1. puudub rohkem kui 20% tundidest (ilma mõjuva põhjusega või kokkuleppeta);
2. ei esita vajalikke töid või ülesandeid, mis on kursuse läbimiseks määravad;

3. esitatud töö ei vasta kursuse miinimumtingimustele, st ei ole piisav, et hinnata õpitulemusi;
4. ei näita vajalikke teadmisi ja oskusi ka pärast korduvat juhendamist või täiendavaid võimalusi.

9.6. Õpilase järgmise klassi üleviimise kord

Õpilane viiakse järgmise klassi õppenõukogu otsusega, juhul kui kõik kursused on läbitud vähemalt hindele „rahuldav“ või „A/arvestatud“, sõltuvalt hindamistüübist.

10. ja 11. klassi võib lõpetada maksimaalselt kahe kursuse negatiivse hindega („puudulik“ või „nõrk“), kui õppenõukogu otsustab määrata täiendava õppetöö.

Kui õpilane täiendava õppetöö käigus parandab negatiivsed hinded vähemalt hindele „rahuldav“ (eristava hindamise korral) või „A / arvestatud“ (mitteeristava hindamise korral), siis õppenõukogu võib otsustada tema üleviimise järgmise klassi.

Kui korraldatud täiendava õppetöö järel ei ole õpilane saavutanud kõigis kursustes vähemalt hinnet „rahuldav“ (eristava hindamise korral) või „A“ / „arvestatud“ (mitteeristava hindamise korral), siis otsustab õppenõukogu õpilase väljaarvamise koolist.

Täiendava õppetöö korraldus hõlmab järgmisi samme:

1. **Õpilase vajaduste hindamine:** õpetajad esitlevad HEV koordineerijale analüüsi õpilase tugevustest ja arenguvajadustest, lisades teabe rakendatud tugimeetmete kohta ning ettepanekud täiendava õppetöö mahu määramiseks.
2. **Teabe kogumine ja analüüs:** HEV koordineerija kogub esitatud teabe, analüüsib seda ning teeb õppenõukogule ettepanekud täiendava õppetöö korralduse kohta.
3. **Täiendava õppetöö kava koostamine:** õppenõukogu otsuse põhjal koostab õpetaja individuaalse täiendava õppetöö kava, lähtudes määratud tundide arvust ja õpieesmärkidest.
4. **Vanemate kaasamine:** Kool teavitab õpilase vanemaid tema õppe edenemisest ning kaasab nad otsustusprotsessidesse, mis puudutavad täiendava õppetöö vajadust ja korraldust. Vanemate nõusolek on vajalik enne oluliste muudatuste tegemist õppeplaanis või õppekorralduses. Kool korraldab regulaarselt koosolekuid, kus osalevad õpetajad, HEV koordineerija ja õpilase vanemad, et arutada õpilase arengut, jagada tähelepanekuid ning koostada ühiselt sobivaid tugimeetmeid. Kool pakub vanematele koolitusi ja teavet hariduslike erivajaduste kohta, et tugevdada nende võimekust toetada oma lapse arengut nii kodus kui koolis.

10. GÜMNAASIUMI LÕPETAMINE

Gümnaasiumi lõputunnistus antakse õpilasele:

1. kes on läbinud vähemalt 99 kursuse mahus õppetööd ja kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad, mitteeristavalt hinnatavates ainetes „arvestatud“;
2. kes on sooritanud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses kirjeldatud tulemustega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele või eesti keel teise keelena, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid (viimasega on võrdsustatud sertifikaadiksam);
3. kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele koolieksami, mille nõuded kehtestab kool koolieksami juhendiga;
4. kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö.

11. ÕPILASTE TÄIENDAV JUHENDAMINE

Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamisel lähtutakse kaasava hariduse põhimõtetest, mille kohaselt õpilane õpib üldjuhul tavaklassis. Eestis loetakse õpilaseks, kellel on hariduslikud erivajadused, kui tal esinevad õpiraskused, käitumisprobleemid, emotsionaalsed häired, tervisemured või logopeedilised probleemid. Samuti võivad hariduslikud erivajadused tuleneda vähesest keeleoskusest, andekusest.

Kooli direktor määrab hariduslike erivajadustega õpilase õppe koordineeri (HEV-koordineeri), kelle ülesanne on korraldada koolisisest meeskonnatööd, mida on vaja õppe ja arengu toetamiseks, ning koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist. HEV-koordineeri toetab ja nõustab õpetajaid hariduslike erivajaduste märkamisel, teeb ettepanekuid vajalike meetmete või lisauuringute kohta ning koostab soovitusi edasiseks tööks koos õpetajate, tugispetsialistide, seaduslike esindajatega ja kooli juhtkonnaga.

Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel rakendatakse õppetööd eriklassides või rühmades, lähtudes Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud tingimustest ja korrast. Õpilase vajaduste hindamisel ning sobivate tugimeetmete määramisel kool tuleneb Eesti kehtivatest õigusaktidest, mis reguleerivad hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamist. Eriklassi vastuvõtmise otsustab direktor. Otsuse tegemisel lähtub direktor õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul seadusliku esindaja nõusolekust. Kool peab tagama, et kõik otsused tehakse koostöös seaduslike esindajatega ning lähtuvad õpilase parimatest huvidest.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 46 alusel võib direktor HEV-koordineerija ettepanekul, kaasates õpilase seadusliku esindajat rakendada õpilasele tugimeetmeid, milleks ei ole vajalik nõustamismeeskonna soovitus:

1. tugispetsialisti teenus;
2. individuaalse õppekava rakendamine.

Kui õpilase hariduslik erivajadus on seotud andekusega, rakendatakse talle individuaalset õppekava ning pakutakse vajaduse korral täiendavat juhendamist aineõpetajate või valdkonna spetsialistide toel, sealhulgas haridusprogrammide ja partnerasutuste kaudu. Meetmete rakendamise perioodil jälgivad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ning vähemalt 2 korda õppeaastas dokumenteerivad osalevad õpetajad oma tähelepanekud ja soovitused. Õpetajad ja tugispetsialistid hindavad regulaarselt rakendatud meetmete efektiivsust, analüüsides õpilase akadeemilist edu, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Vajadusel kohandatakse individuaalse õppekava ning tugimeetmeid, et tagada parim võimalik tugi õpilasele. Perioodi lõpus hindab HEV-koordineerija koos õpetajatega meetmete tulemuslikkust ja teeb vajaduse korral õpilase seaduslikule esindajale ja direktorile ettepanekuid meetmete lõpetamise, jätkamise, tõhustamise, vahetamise või täiendamise kohta, samuti lisauuringute või nõustamise algatamise osas.

Kõik rakendatud meetmed, pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate ja tugispetsialistide tähelepanekud ja soovitused, samuti vajadusel nõustamiskomisjoni arvamus dokumenteeritakse õpilase individuaalses arengukaardis, mille koostamise ja täitmise eest vastutab kooli HEV-koordineerija.

12. ÕPILASTE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORD

Kool tagab õpilasele võimaluse saada infot koolielu ja õppekorralduse kohta järgmiselt:

1. Kooli koduleht ja õppeinfosüsteem eKool on peamised õpilaste teavitamise vahendid.
2. Valikainete ja -kursuste kirjeldused, tunnijaotusplaanid, koolis pakutavate huvialaringide nimekirjad, aineõpetajate konsultatsiooniajad jm õppekorraldust ning tugiteenuseid puudutav info ja dokumendid on kättesaadavad kooli veebilehel;
3. Koolis toimuvatest üritustest annavad operatiivselt infot kooli sotsiaalmeedialeheküljed;
4. Vastavalt vajadusele korraldatakse õpilastele õppekorraldust ja koolielu puudutavaid infokoosolekuid;

5. eKooli kaudu saab õpilane teavet õppesisu, õppekorralduse, koduste ülesannete, õppeedukuse, puudumiste, hilinemiste, käitumise jms kohta;
6. Iga trimestri alguses tutvustab õpetaja õppeaine eesmärged, trimestri ülesehitust ning hindamissüsteemi.

Õpilaste karjäärinõustamise eesmärk on toetada õppimist, kujundada õppeprotsess vastavalt õppija individuaalsetele vajadustele, soodustada üldpädevuste arengut ning toetada teadlikku karjääriplaneerimist.

13. KARJÄÄRIÕPPE, SH KARJÄÄRIINFO JA -NÕUSTAMISE

VIVERE KOOLI gümnaasiumiastmes toimub karjäärinõustamine mitmekesiste tegevuste kaudu, sh:

1. külalislektorite loengud,
2. karjäärialased õppekäigud,
3. praktikaprojektid,
4. töövarjupäevad,
5. individuaalsed ja grupiviisilised nõustamised,
6. karjäärkursused ja -projektid valikainete raames.

Kool teavitab õpilasi edasiõppimisvõimalustest ning tööturu üldistest suundumustest. Karjääriinfo ja -nõustamise kättesaadavuse tagamiseks tehakse koostööd erinevate partneritega, sealhulgas ülikoolide, töötukassa ning tööandjatega.

Õpilastel ja õpilaste seaduslikel esindajatel on võimalik pöörduda karjääriteemalise info ja nõustamise saamiseks aineõpetajate poole. Vajadusel tehakse koostööd ka piirkondliku töötukassa spetsialistidega, kelle juurde saab suunata õpilase koos seadusliku esindajaga täiendavaks nõustamiseks.

14. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

Õpetajad planeerivad oma tööd ja koostööd lähtuvalt kooli alusväärtustest, õppekavast, arengukavast ja üldtööplaanist. Kõiki õppe- ja kasvatustegevusega seotud küsimusi arutatakse ühiselt ning igal kooli töötajal on võimalus osaleda kooli arengut puudutavate teemade esiletoomises, aruteludes ja otsuste langetamises.

Ainevaldkonna tööd koordineerib vastava aineõpetaja. Vajadusel moodustatakse töögrupe, mis tegelevad kooli arendustegevuste või muude päevakohaste õppe- ja kasvatusteemadega.

Õpetajad teevad koostööd:

1. õppeainete vahelise lõimingu rakendamisel ja kursuste koostamisel ning juhendamisel;
2. projektipäevade, õppekäikude ja muude õppetegevusi toetavate sündmuste korraldamisel;
3. ainevaldkondliku töö planeerimisel: metoodika arendamine, õppematerjalide loomine ja valik, ainekavade koostamine ja täitmine, õppekorralduse täpsustamine;
4. oma kogemuste, teadmiste ja oskuste jagamisel kolleegidega.

Aineõpetajad koostavad ainevaldkonniti kursuste ainekaardid, milles täpsustatakse kursuse eesmärgid, sisu, õpitulemused, hindamiskriteeriumid ja õppematerjalid.

15. ÕPPEETAPPIDE (KLASS, KURSUS) JA GÜMNAASIUMIASTME LÕPETAMISE NÕUDED

Õppenõukogu otsustab õpilase järgmise klassi üleviimise.

Õppenõukogu otsustab gümnaasiumi lõpetamise riiklikus õppekavas sätestatud tingimustel ja korras.

16. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Vivere kooli gümnaasiumiastme õppekava arendamine on pidev ja kaasav protsess. Õppekava koostamises osalevad kõik koolitöötajad ning selle uuendamiseks ja täiendamiseks

võivad ettepanekuid teha ka õpilased õpilasesinduse kaudu, lapsevanemad kooli nõukogu kaudu ning teised huvirühmad, esitades vastava soovi.

Õppekava uuendatakse vajaduspõhiselt, sealhulgas pärast riiklike seaduste või õppekavade muudatusi (nt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse või riikliku õppekava uuendamine).

Kõik kavandatavad muudatused esitatakse enne kinnitamist arvamuse avaldamiseks kooli õpilasesindusele ja õppenõukogule. Erakooli õppekava kinnitab erakooli pidaja ning õppekava kantakse koolitusloa väljaandmisel Eesti Hariduse Infosüsteemi.

Erakooli õppekavas teeb muudatusi nõukogu, need kinnitab erakooli pidaja. Kümne tööpäeva jooksul nende kinnitamisest arvates esitatakse need Haridus- ja Teadusministeeriumile registreerimiseks.

Muudatused jõustuvad järgmisest õppeaastast, välja arvatud juhul, kui on märgitud varasem kehtivuse alguskuupäev.

Kool avalikustab kooli õppekava kooli veebilehel.